

PL

PL

PL

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 13.1.2011
KOM(2010) 804 wersja ostateczna

2010/0390 (COD)

Wniosek

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
w sprawie udzielenia dalszej pomocy makrofinansowej Gruzji

SEK(2010) 1617 wersja ostateczna

UZASADNIENIE

(1) Kontekst wniosku

• Podstawa i cele wniosku

Na początku sierpnia 2010 r. UE zakończyła operację wypłaty pomocy makrofinansowej na rzecz Gruzji w kwocie 46 mln EUR, przyznanej decyzją Rady z listopada 2009 r. Ta udzielona w formie dotacji pomoc stanowiła jedną z dwóch możliwych operacji pomocy makrofinansowej o tej samej wysokości, których zrealizowanie Komisja Europejska zadeklarowała na międzynarodowej konferencji darczyńców w październiku 2008 r.¹ Warunkiem zatwierdzenia drugiej operacji pomocy makrofinansowej jest utrzymujące się zapotrzebowanie na finansowanie zewnętrzne, przekraczające poziom objęty umową z MFW.

W piśmie z dnia 10 maja 2010 r. minister finansów Gruzji zwrócił się z prośbą o uruchomienie drugiej części przyrzeczonych przez Komisję środków UE w kwocie 46 mln EUR. W związku z tym zespół pracowników Komisji Europejskiej złożył na początku września wizytę roboczą w Gruzji celem oceny sytuacji makroekonomicznej kraju oraz jego perspektyw na lata 2010-2011, koncentrując uwagę na potrzebach związanych z finansowaniem bilansu płatniczego i budżetu.

Komisja uznaje uruchomienie drugiej operacji pomocy makrofinansowej zadeklarowanej w roku 2008 za uzasadnione. Wprawdzie po podwójnym wstrząsie, którego przyczyną był konflikt zbrojny z Rosją w sierpniu 2008 r. oraz światowy kryzys finansowy, gospodarka Gruzji wraca do formy, jednak bilans płatniczy i budżet są w dalszym ciągu nadwątlone i podatne na zagrożenia. W szczególności utrzymujące się skutki konfliktu z Rosją, w tym blokada większej części bezpośredniej wymiany handlowej z tym krajem oraz fakt, że napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych nie wrócił do poziomu sprzed kryzysu, w połączeniu z nadal bardzo wysokim deficytem na rachunku obrotów bieżących i znacznymi zobowiązaniami do spłaty zadłużenia (które będą się szczególnie koncentrować w latach 2012-2014) stwarzają zagrożenia dla stabilności bilansu płatniczego kraju.

W tym kontekście Komisja proponuje udzielenie Gruzji dalszej pomocy makrofinansowej w kwocie 46 mln EUR. Pomoc makrofinansowa UE miałaby na celu pokrycie części potrzeb kraju w zakresie finansowania zewnętrznego, które zostały określone we współpracy z MFW w ramach obowiązującej od października 2008 r. promesy kredytowej MFW na kwotę 1,17 mld USD. Proponowana pomoc miałaby zostać udzielona w połowie w formie dotacji, a w połowie w formie pożyczki.

Nowa pomoc makrofinansowa ułatwiłaby Gruzji poradzenie sobie z gospodarczymi skutkami konfliktu z Rosją oraz następstwami globalnego kryzysu gospodarczego. Nowa pomoc makrofinansowa będzie wspierać realizację rządowego programu reform gospodarczych. W krótkim okresie umożliwiłaby ona ograniczenie podatności na zagrożenia finansowe, przed którymi w dalszym ciągu stoi gospodarka kraju, wnosząc jednocześnie wkład w realizację reform służących lepszemu zrównoważeniu bilansu

¹ Łączna pomoc zadeklarowana przez KE podczas tej konferencji darczyńców sięgała maksymalnie 500 mln EUR i miała ona służyć wsparciu gospodarki Gruzji w kontekście następstw konfliktu zbrojnego z Rosją z sierpnia 2008 r. oraz światowego kryzysu finansowego.

płatniczego i budżetu w średnim okresie. Pomoc stanowiłaby również wsparcie dla działań politycznych mających na celu poprawę zarządzania finansami publicznymi (nawiązujących do środków podejmowanych w trakcie pierwszej operacji pomocy makrofinansowej oraz sektorowych środków wsparcia budżetowego ze strony UE) oraz dla środków służących pogłębieniu gospodarczej i finansowej integracji z UE, w szczególności poprzez wykorzystanie potencjału przyszłego układu o stowarzyszeniu, który ma prowadzić do zawarcia obszernej i kompleksowej umowy o wolnym handlu między obiema stronami.

Będąca przedmiotem niniejszego wniosku dalsza pomoc makrofinansowa ma być ograniczona w czasie i udzielona wyjątkowo, równoległe do promesy kredytowej MFW. Miałaby ona uzupełniać wsparcie od darczyńców dwustronnych i międzynarodowych.

- **Kontekst ogólny**

Po podwójnym wstrząsie, wynikającym z konfliktu zbrojnego z Rosją w sierpniu 2008 r. oraz światowego kryzysu finansowego, gospodarka Gruzji wykazuje pierwsze sygnały ożywienia. Po dwóch latach niskiego bądź nawet negatywnego wzrostu, w roku 2010 można się spodziewać ożywienia działalności gospodarczej. Podczas gdy w roku 2009 realny PKB zmniejszył się o 3,9 % PKB, w pierwszej połowie 2010 r. odnotowano dynamiczny wzrost w wysokości 6,6 % (w ujęciu rocznym). Oczekuje się, że roczna stopa inflacji mierzona indeksem cen towarów konsumpcyjnych będzie rosła i do końca 2010 r. przekroczy 8 %, co po części wynika ze wzrostu cen importowanych zbóż. W związku z ożywieniem koniunktury rząd postanowił zaostrzyć kurs prowadzonej polityki budżetowej i pieniężnej. Zgodnie z programem uzgodnionym z MFW deficyt budżetowy ma zostać zmniejszony z 9,2 % PKB w roku 2009 do 6,3 % PKB w roku 2010 oraz do 4,8 % PKB w roku 2011. Latem rozpoczęto zaostrzenie polityki pieniężnej, nieznacznie podnosząc główną stopę procentową celem utrzymania inflacji pod kontrolą.

Ożywienie gospodarcze zdaje się wprawdzie stabilizować, jednakże dalszy rozwój sytuacji gospodarczej jest w dalszym ciągu obarczony ryzykiem, gdyż niepewne pozostaje finansowanie znacznego deficytu na rachunku obrotów bieżących. W wyniku osłabienia popytu wewnętrznego w związku z kryzysem deficyt na rachunku obrotów bieżących w 2009 r. uległ obniżeniu o połowę, jednak nadal jest on bardzo wysoki – zgodnie z prognozami osiągnie w 2010 r. 12 % i raczej nie zmniejszy się w roku 2011. Gruziński eksport w dalszym ciągu boryka się z konsekwencjami embarga handlowego nałożonego przez Rosję w roku 2006 i rozszerzonego w roku 2008.

Finansowanie rachunku obrotów bieżących w latach 2010-2011 jest w dalszym ciągu niepewne. Kryzys miał negatywne skutki dla napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych, które według prognoz ulegną dalszemu zmniejszeniu w roku 2010, a w roku 2011 nie można się spodziewać ich istotnego wzrostu. Rozczarowujące wskaźniki napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych stwarzają zagrożenie dla finansowania obrotów bieżących oraz procesu gromadzenia rezerw walutowych. Wskazują one również, że inwestorzy zagraniczni nadal nie odzyskali zaufania, które zostało poważnie nadszarpięte w wyniku zbrojnego konfliktu z Rosją w 2008 r. Odzwierciedlają one również utratę dynamiki procesu prywatyzacji, gdyż większość atrakcyjnych składników majątku państwa została już sprzedana.

Na koniec września 2010 r. rezerwy walutowe brutto wzrosły wprawdzie z

osiągniętego w trakcie kryzysu poziom 1,5 mld USD do 2,1 mld USD, jednak ich wysokość jest w dalszym ciągu niższa od optymalnej, tym bardziej że wzrost ten wynika jest częściowo skutkiem pożyczania środków od MFW. Rezerwy walutowe netto zmniejszyły się bowiem z 850 mln USD we wrześniu 2008 r. do 740 mln USD we wrześniu 2010 r. Kolejne zagrożenie dla bilansu płatniczego stanowi wysoki poziom zagranicznego zadłużenia sektora publicznego oraz znaczne w nadchodzących latach potrzeby w zakresie refinansowania zadłużenia.

We wrześniu 2008 r. MFW zatwierdził 18-miesięczną promesę kredytową dla Gruzji w wysokości 750 mln USD. W trakcie trzeciego przeglądu programu, zatwierdzonego przez zarząd MFW w sierpniu 2009 r., promesę kredytową przedłużono do dnia 14 czerwca 2011 r., zwiększając jednocześnie wolumen pakietu pomocy finansowej, w związku z czym łączna wartość promesy kredytowej osiągnęła 1,17 mld USD. Realizacja programu postępuje zgodnie z planem: dnia 9 lipca 2010 r. zarząd MFW zakończył szósty przegląd promesy kredytowej MFW, stwierdzając, że wyniki osiągnięte w trakcie realizacji programu są zasadniczo zadowalające. Kolejny przegląd MFW, łączący przeglądy siódmy i ósmy, był przewidziany na listopad 2010 r.

Łączny pakiet pomocy na lata 2008-2010 zadeklarowanej przez międzynarodowych darczyńców na konferencji w roku 2008 sięgnął 4,5 mld USD, w tym 1 mld USD od Stanów Zjednoczonych, 200 mln USD od Japonii, 173 mln USD od państw członkowskich UE i 2,4 mld USD od międzynarodowych instytucji finansowych. Łączne zaangażowanie sektora publicznego sięga 2,6 mld USD, a wypłaty zadeklarowanych środków nastąpiły w dużej mierze na wczesnych etapach realizacji programu.

- **Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wniosek**

Brak

- **Spójność z pozostałymi obszarami polityki i celami Unii**

Gruzja należy do krajów partnerskich UE objętych europejską polityką sąsiedztwa. Pięcioletni plan działania UE-Gruzja w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa przyjęto w listopadzie 2006 r. Dążenie do stabilności, lepszych rządów i rozwoju gospodarczego w krajach znajdujących się za wschodnimi granicami UE leży w żywotnym interesie Unii Europejskiej. W tym celu podczas szczytu praskiego w dniu 7 maja 2009 r. UE wraz z sześcioma krajami partnerskimi oficjalnie zapoczątkowała inicjatywę pod nazwą Partnerstwo Wschodnie.

Podczas międzynarodowej konferencji darczyńców w październiku 2008 r. Komisja Europejska zobowiązała się do przekazania Gruzji pomocy w maksymalnej kwocie 500 mln EUR. Finansowanie to pochodzić będzie zarówno ze środków zaprogramowanych w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI), jak i z instrumentów kryzysowych, takich jak Instrument na rzecz Stabilności, pomoc humanitarna i pomoc makrofinansowa. Pakiet stanowi bezpośrednią reakcję na trudności gospodarcze i społeczne, jakich kraj ten doświadczył w wyniku zbrojnego konfliktu z sierpnia 2008 r. oraz w związku ze światowym kryzysem finansowym. Pomoc makrofinansowa UE uzupełnia inne instrumenty pomocy, zapewniając Gruzji krótkoterminowe wsparcie makroekonomiczne w kontekście zawartej z MFW umowy dotyczącej promesy kredytowej. Uzupełnia ona także wsparcie budżetowe w ramach

ENPI, które przyczynia się do zaspokojenia potrzeb Gruzji w zakresie finansowania i jest związane z konkretnymi reformami sektorowymi.

Niniejszy wniosek w sprawie dalszej pomocy makrofinansowej dla Gruzji jest w pełni zgodny z wytycznymi dotyczącymi tego rodzaju pomocy, zawartymi w konkluzjach Rady z 2002 r. w sprawie pomocy makrofinansowej oraz towarzyszącym im piśmie przewodniczącego Rady do przewodniczącego Komisji. W szczególności, jak bardziej szczegółowo wyjaśniono w dokumencie roboczym służb Komisji uzupełniającym niniejszy wniosek Komisji, wniosek spełnia następujące wymogi dotyczące udzielanej pomocy makrofinansowej: wyjątkowy i uzupełniający charakter, uzależnienie od spełnienia określonych warunków – w tym: politycznych – oraz dyscyplina finansowa.

(2) Konsultacje z zainteresowanymi stronami oraz ocena skutków

• Konsultacje z zainteresowanymi stronami

Niniejsza pomoc makrofinansowa stanowi integralną część międzynarodowego wsparcia na rzecz ożywienia gospodarki Gruzji w okresie po konflikcie gruzińsko-rosyjskim. Przygotowując się do międzynarodowej konferencji darczyńców, służby Komisji ściśle współpracowały z Bankiem Światowym, a konsultacje w sprawie realizacji obiecanego pakietu pomocy prowadzone były z darczyńcami wielostronnymi i dwustronnymi. Przygotowując niniejszy wniosek w sprawie pomocy makrofinansowej, służby Komisji kontaktowały się z Międzynarodowym Funduszem Walutowym. Przed przedłożeniem wniosku Komisja konsultowała się również z państwami członkowskimi UE na forum Komitetu Ekonomiczno-Finansowego. Komisja utrzymywała również regularne kontakty z rządem Gruzji.

• Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy specjalistycznej

Przy wsparciu ekspertów zewnętrznych Komisja przeprowadzi ocenę operacyjną jakości i wiarygodności publicznego obiegu środków finansowych oraz procedur administracyjnych w Gruzji.

• Ocena skutków

Pomoc makrofinansowa i powiązany z nią program dostosowań i reform gospodarczych przyczynią się w krótkim okresie do złagodzenia potrzeb finansowych Gruzji, wspierając jednocześnie realizację działań politycznych służących poprawie sytuacji bilansu płatniczego i stabilności finansów publicznych w średnim okresie, wzmocnieniu trwałego wzrostu gospodarczego oraz wspieraniu integracji gospodarczej i konwergencji regulacyjnej z UE. Przyczyni się ona również do zwiększenia sprawności i przejrzystości zarządzania finansami publicznymi, w oparciu o pozytywne efekty osiągnięte w trakcie pierwszej operacji pomocy makrofinansowej na rzecz tego kraju. Pomoc makrofinansowa będzie również wspierać stabilizację makroekonomiczną oraz realizację polityk strukturalnych w ramach programu uzgodnionego z MFW.

(3) Aspekty prawne wniosku

• Krótki opis proponowanych działań

Unia Europejska udostępni Gruzji pomoc makrofinansową na łączną maksymalną kwotę 46 mln EUR, przy czym połowa tej pomocy zostanie przyznana w formie dotacji, a połowa w formie pożyczki. Pomoc przyczyni się do pokrycia pozostałych do zaspokojenia potrzeb Gruzji w zakresie finansowania zewnętrznego w latach 2009-2011, ustalonych przez Komisję w oparciu o szacunki Międzynarodowego Funduszu Walutowego.

Pomoc ma zostać wypłacona w roku 2011 w dwóch równych transzach, z których każda obejmować będzie zarówno dotację, jak i pożyczkę. Pomocą będzie zarządzać Komisja. Uwzględnione zostaną szczegółowe przepisy dotyczące zapobiegania nadużyciom finansowym oraz innym nieprawidłowościom, zgodne z rozporządzeniem finansowym. Zakłada się, że wypłata pierwszej transzy nastąpi w pierwszym kwartale 2011 r. Wypłata drugiej transzy, uzależniona od spełnienia szeregu warunków dotyczących polityki, mogłaby nastąpić w trzecim kwartale 2011 r.

Jak zwykle w przypadku instrumentu pomocy makrofinansowej, wypłaty środków byłyby uzależnione od pozytywnych wyników przeglądów programu dokonywanych w ramach umowy promesy kredytowej z MFW. Ponadto Komisja i władze Gruzji uzgodnią w formie protokołu ustaleń konkretne środki na rzecz reform strukturalnych. W kontekście dotychczasowych operacji pomocy makrofinansowej służby Komisji ściśle współpracowały z władzami Gruzji w kwestii reformy zarządzania finansami publicznymi, mającej prowadzić do ustanowienia bardziej przejrzystego, spójnego i rozliczalnego systemu zarządzania finansami publicznymi. W ramach nowej operacji pomocy makrofinansowej zakres warunków politycznych zostałby poszerzony, konkretnie o środki mające na celu wspieranie integracji gospodarczej i finansowej z UE oraz konwergencji regulacyjnej z Unią w wybranych obszarach, w toku realizacji planu działania w sferze europejskiej polityki sąsiedztwa oraz z uwzględnieniem planu zawarcia układu o stowarzyszeniu pomiędzy UE i Gruzją. W obliczu sukcesu ostatniej operacji udzielenia pomocy makrofinansowej, w kontekście której władze Gruzji wykazały wolę polityczną oraz faktyczne możliwości realizacji reform strukturalnych, Komisja uważa, że również ta druga operacja pomocy makrofinansowej przyczyni się do realizacji rządowego programu reform strukturalnych. Uzgodnione warunki polityczne będą zgodne z priorytetami planu działania w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa uzgodnionego przez UE i Gruzję.

Decyzja o wypłacie połowy proponowanej pomocy w formie dotacji, a drugiej połowy w formie pożyczki jest uzasadniona stopniem rozwoju Gruzji (mierzonym poziomem dochodu na mieszkańca) i wskaźnikami zadłużenia, a także odnotowaną ostatnio poprawą sytuacji gospodarczej kraju. Udzielenie pomocy wyłącznie w postaci dotacji w ramach poprzedniej operacji należy traktować jako decyzję o wyjątkowym charakterze, uzasadnioną bardzo trudną sytuacją, w jakiej znalazła się Gruzja pod koniec 2008 r. Połączenie dotacji i pożyczki jest również spójne ze strategią, jaką od stycznia 2009 r. przyjął w odniesieniu do Gruzji Bank Światowy. Planuje się bowiem, że w ramach przyszłych operacji Banku Światowego kraj otrzyma jedną trzecią pomocy tej instytucji w postaci pożyczek Międzynarodowego Stowarzyszenia Rozwoju, natomiast dwie trzecie pomocy zostanie udzielonych na warunkach Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju.

- **Podstawa prawna**

Podstawę prawną niniejszego wniosku stanowi art. 212 TFUE.

- **Zasada pomocniczości**

Niniejszy wniosek wchodzi w zakres dzielonych kompetencji UE. Zasada pomocniczości ma zastosowanie, gdyż cel przywrócenia krótkoterminowej stabilności makroekonomicznej w Gruzji nie może zostać tak skutecznie osiągnięty przez poszczególne państwa członkowskie jak przez Unię Europejską. Głównymi przyczynami są ograniczenia budżetowe na szczeblu krajowym oraz konieczność ścisłej koordynacji między darczyńcami celem zmaksymalizowania pomocy.

- **Zasada proporcjonalności**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności: ogranicza się on do minimum koniecznego do osiągnięcia celu krótkoterminowej stabilności makroekonomicznej i nie wykracza poza to, co niezbędne do osiągnięcia tego celu.

Zgodnie z ustaleniami Komisji w oparciu o szacunki MFW w kontekście umowy promesy kredytowej, kwota pomocy odpowiada 14 % pozostających do zaspokojenia potrzeb finansowych Gruzji w latach 2009-2011. Biorąc pod uwagę wielkość pomocy dla Gruzji zadeklarowanej przez państwa członkowskie UE oraz innych darczyńców dwustronnych i wierzycieli wielostronnych, uznaje się, że jest to odpowiedni poziom finansowania ze strony UE.

- **Wybór instrumentów**

Proponowane instrumenty: inne.

Pozostałe instrumenty byłyby niewłaściwe, gdyż wobec braku rozporządzenia ramowego dla instrumentu pomocy makrofinansowej doraźne decyzje Rady podejmowane na mocy art. 212 TFUE są jedynym dostępnym instrumentem prawnym w odniesieniu do rozpatrywanej pomocy.

Pomoc na finansowanie projektów lub pomoc techniczna nie byłyby odpowiednim narzędziem realizacji zakładanych celów makroekonomicznych. Główna wartość dodana pomocy makrofinansowej w porównaniu z innymi instrumentami UE polegałaby na złagodzeniu ograniczeń w zakresie finansowania zewnętrznego oraz wsparciu budowy stabilnych ram makroekonomicznych, w tym poprzez przyczynienie się do zrównoważenia bilansu płatniczego i budżetu, oraz właściwych warunków ramowych dla reform strukturalnych. Poprzez pomoc w ustanowieniu właściwych ogólnych ram dla polityki makroekonomicznej i strukturalnej, pomoc makrofinansowa może zwiększyć skuteczność działań finansowanych w Gruzji w ramach innych, bardziej ukierunkowanych instrumentów finansowych UE.

(4) Wpływ na budżet

Pomoc w formie dotacji (w wysokości 23 mln EUR) zostanie sfinansowana ze środków na zobowiązania w budżecie na 2011 r., w ramach pozycji w budżecie nr 01

03 02 (Pomoc makroekonomiczna), przy czym wypłaty nastąpią w 2011 r.

Zgodnie z rozporządzeniem ustanawiającym Fundusz Gwarancyjny², wpłata do funduszu ma nastąpić w roku 2013 i wyniesie maksymalnie 2,1 mln EUR. Stanowi to 9 % całości pożyczki w kwocie 23 mln EUR przewidzianej do wypłacenia w 2011 r.

(5) Informacje dodatkowe

- **Klauzula przeglądu/rewizji/wygaśnięcia**

Wniosek zawiera klauzulę wygaśnięcia. Proponowana pomoc makrofinansowa udostępniana jest na dwuipółroczny okres, rozpoczynający się pierwszego dnia po wejściu w życie protokołu ustaleń.

² Artykuł 5 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 z dnia 25 maja 2009 r. ustanawiającego Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych (wersja ujednolicona). Wpłata pochodzi ze środków z pozycji „Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego” (pozycja w budżecie 01 04 01 14).

Wniosek

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie udzielenia dalszej pomocy makrofinansowej Gruzji

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 212 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji³,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą⁴,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Stosunki między Gruzją a Unią Europejską rozwijają się w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa. W 2006 r. UE uzgodniła z Gruzją plan działania w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa, określający średnioterminowe priorytety w stosunkach między UE a Gruzją. W 2010 r. UE i Gruzja rozpoczęły negocjacje układu o stowarzyszeniu, który ma zastąpić obecną umowę o partnerstwie i współpracy. Ramy stosunków między UE a Gruzją zostały dodatkowo wzmocnione dzięki niedawno zainicjowanemu Partnerstwu Wschodniemu.
- (2) Na nadzwyczajnym posiedzeniu Rady Europejskiej w dniu 1 września 2008 r. potwierdzono wolę UE w odniesieniu do zacieśnienia stosunków unijno-gruzińskich w następstwie konfliktu zbrojnego między Gruzją a Rosją z sierpnia 2008 r.
- (3) Od trzeciego kwartału 2008 r. gospodarka gruzińska odczuwa negatywne skutki światowego kryzysu finansowego, czego przejawem jest zmniejszenie produkcji, spadek dochodów budżetowych oraz rosnące potrzeby w zakresie finansowania zewnętrznego.
- (4) Podczas międzynarodowej konferencji darczyńców, która odbyła się w październiku 2008 r., społeczność międzynarodowa zobowiązała się do wsparcia procesu ożywienia gospodarki Gruzji zgodnie ze wspólną oceną potrzeb przeprowadzoną przez Organizację Narodów Zjednoczonych i Bank Światowy.

³ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁴ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia [...] 2010 r. oraz decyzja Rady z dnia [...] 2010 r.

- (5) Unia Europejska zadeklarowała udzielenie Gruzji pomocy w kwocie do 500 mln EUR.
- (6) Procesom dostosowań gospodarczych w Gruzji i ożywieniu jej gospodarki służy pomoc finansowa Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW). We wrześniu 2008 r. władze Gruzji uzgodniły z MFW porozumienie w sprawie promesy kredytowej na kwotę 750 mln USD, mającej pomóc w dokonaniu w gruzińskiej gospodarce dostosowań niezbędnych w związku z kryzysem gospodarczym.
- (7) W związku z dalszym pogorszeniem sytuacji gospodarczej, koniecznością skorygowania założeń gospodarczych będących podstawą programu, jak również wzrostem potrzeb w zakresie finansowania zewnętrznego, Gruzja i MFW uzgodniły zwiększenie środków udostępnianych przez MFW na rzecz Gruzji o kwotę 424 mln USD, które zostało zatwierdzone przez zarząd MFW w sierpniu 2009 r.
- (8) Unia Europejska zamierza przyznać w latach 2010-2012 dotacje na wsparcie budżetowe w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI) o łącznej wartości 37 mln EUR rocznie.
- (9) W związku z pogorszeniem sytuacji gospodarczej i perspektyw gospodarczych Gruzja wystąpiła o dodatkową pomoc makrofinansową Unii Europejskiej.
- (10) Biorąc pod uwagę, że w bilansie płatniczym Gruzji utrzymuje się pozostająca do pokrycia luka finansowa, udzielenie pomocy makrofinansowej jest w obecnych nadzwyczajnych okolicznościach właściwą odpowiedzią na wniosek tego kraju, służącą wsparciu jego stabilizacji gospodarczej w powiązaniu z bieżącym programem MFW.
- (11) Unijna pomoc makrofinansowa nie powinna jedynie uzupełniać programów i zasobów MFW i Banku Światowego, lecz powinna zapewnić wartość dodaną wynikającą z zaangażowania Unii.
- (12) Komisja powinna zapewnić pełną zgodność prawną i merytoryczną pomocy makrofinansowej Unii ze środkami podejmowanymi w innych obszarach działań zewnętrznych oraz z innymi odpowiednimi strategiami politycznymi Unii.
- (13) Cele szczególne pomocy makrofinansowej Unii powinny służyć zwiększeniu skuteczności, przejrzystości i odpowiedzialności. Komisja powinna regularnie monitorować te cele.
- (14) Warunki stanowiące podstawę udzielenia pomocy makrofinansowej Unii powinny odzwierciedlać kluczowe zasady i cele polityki Unii wobec Gruzji.
- (15) W celu zagwarantowania skutecznej ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej związanych z niniejszą pomocą makrofinansową konieczne jest, aby Gruzja wprowadziła stosowne środki w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nieprawidłowościom związanym z tą pomocą oraz w zakresie ich zwalczania. Konieczne jest również zapewnienie stosownych kontroli przez Komisję i stosownych audytów przez Trybunał Obrachunkowy.
- (16) Udostępnienie pomocy finansowej Unii Europejskiej nie narusza uprawnień władzy budżetowej.

- (17) Pomocą tą powinna zarządzać Komisja. Aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Komitetowi Ekonomiczno-Finansowemu możliwość śledzenia wykonania niniejszej decyzji, Komisja powinna je regularnie informować o rozwoju sytuacji w związku z pomocą i udostępniać im odpowiednie dokumenty.
- (18) Zgodnie z art. 291 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję zostają ustanowione z wyprzedzeniem w drodze rozporządzenia przyjętego zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą. Do czasu przyjęcia tego nowego rozporządzenia zastosowanie ma nadal decyzja Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiająca warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁵, z wyjątkiem procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą, która nie ma zastosowania,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Unia Europejska udostępnia Gruzji pomoc makrofinansową w maksymalnej kwocie 46 mln EUR, z przeznaczeniem na wsparcie stabilizacji gospodarczej tego kraju oraz pokrycie jego potrzeb w zakresie bilansu płatniczego określonych w aktualnym programie MFW. Z kwoty tej maksymalnie 23 mln EUR udostępnia się w formie dotacji, natomiast maksymalnie 23 mln EUR udostępnia się w formie pożyczki. Udostępnienie proponowanej pomocy makrofinansowej następuje pod warunkiem zatwierdzenia przez władzę budżetową budżetu na rok 2011.
2. W celu sfinansowania pożyczki stanowiącej część udzielanej pomocy, Komisję upoważnia się do pożyczania w imieniu Unii Europejskiej niezbędnych środków. Maksymalny termin wymagalności pożyczki wynosi 15 lat.
3. Udostępnianiem pomocy finansowej Unii Europejskiej zarządza Komisja, w sposób spójny z umowami lub ustaleniami zawartymi między Gruzją a MFW oraz z głównymi zasadami i celami reform gospodarczych określonymi w umowie o partnerstwie i współpracy UE-Gruzja. Komisja regularnie informuje Parlament Europejski i Komitet Ekonomiczno-Finansowy o rozwoju sytuacji w zakresie zarządzania pomocą i udostępnia im odpowiednie dokumenty.
4. Pomoc finansowa Unii Europejskiej udostępniana jest na okres dwóch lat i sześciu miesięcy, począwszy od pierwszego dnia po wejściu w życie protokołu ustaleń, o którym mowa w art. 2 ust. 1.

Artykuł 2

1. Komisja, działając zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 6 ust. 2, jest uprawniona do uzgodnienia z władzami Gruzji warunków dotyczących polityki gospodarczej oraz warunków finansowych związanych z pomocą makrofinansową Unii Europejskiej, które określone zostaną w protokole ustaleń zawierającym

⁵ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, s. 23.

harmonogram ich realizacji (zwanym dalej „protokołem ustaleń”). Warunki te muszą być zgodne z umowami lub ustaleniami, o których mowa w art. 1 ust. 3. Warunki te mają w szczególności służyć zwiększeniu skuteczności i przejrzystości pomocy oraz odpowiedzialności z nią związanej, w tym systemów zarządzania finansami publicznymi w Gruzji. Komisja regularnie monitoruje postępy w osiąganiu tych celów. Szczegółowe warunki finansowe pomocy określają umowa o dotację i umowa pożyczki do uzgodnienia między Komisją a władzami Gruzji.

2. W okresie realizacji pomocy finansowej Unii Europejskiej Komisja monitoruje prawidłowość regulacji finansowych Gruzji, procedur administracyjnych oraz wewnętrznych i zewnętrznych mechanizmów kontroli, które są istotne z punktu widzenia takiej pomocy, jak również przestrzeganie uzgodnionego harmonogramu.
3. W regularnych odstępach czasu Komisja ocenia, czy polityka gospodarcza Gruzji jest zgodna z celami pomocy makrofinansowej Unii Europejskiej oraz czy uzgodnione warunki dotyczące polityki gospodarczej są przestrzegane w zadowalający sposób. W tym zakresie Komisja działa w ścisłej współpracy z Międzynarodowym Funduszem Walutowym i Bankiem Światowym oraz, jeżeli jest to wymagane, z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym.

Artykuł 3

1. Pomoc finansowa Unii Europejskiej jest udostępniana Gruzji przez Komisję w dwóch transzach, z których każda obejmuje dotację i pożyczkę, z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w ust. 2. Wysokość każdej transzy określa się w protokole ustaleń.
2. O wypłacie każdej transzy decyduje Komisja, przy czym warunkiem wypłaty jest zadowalająca realizacja warunków dotyczących polityki gospodarczej do uzgodnienia w protokole ustaleń. Wypłata drugiej transzy następuje nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od wypłaty pierwszej transzy.
3. Środki Unii Europejskiej są wypłacane bankowi centralnemu Gruzji. Środki Unii mogą zostać przekazane na rzecz skarbu państwa Gruzji jako beneficjenta końcowego, z zastrzeżeniem postanowień uzgodnionych w protokole ustaleń, w tym potwierdzenia budżetowych potrzeb finansowych pozostających do zaspokojenia.

Artykuł 4

1. Operacje zaciągania i udzielania pożyczek związane z instrumentem pożyczkowym, który stanowi część przedmiotowej pomocy Unii Europejskiej, przeprowadzane są w euro z tą samą datą waluty i nie wiążą się dla Unii Europejskiej ze zmianą terminów wymagalności ani z ryzykiem walutowym, ryzykiem stopy procentowej ani innym ryzykiem handlowym.
2. Na wniosek Gruzji Komisja podejmuje niezbędne kroki w celu dopilnowania, aby w warunkach udzielanej pożyczki uwzględniona została klauzula wcześniejszej spłaty i aby odpowiadała jej odpowiednia klauzula w warunkach zaciąganej pożyczki.

3. Na wniosek Gruzji oraz jeśli okoliczności pozwalają na poprawę oprocentowania udzielonej pożyczki, Komisja może refinansować całość lub część zaciągniętej przez nią pierwotnie pożyczki lub zmienić odpowiednie warunki finansowe. Operacje refinansowania lub zmiany warunków pożyczki przeprowadzane są zgodnie z warunkami określonymi w ust. 1 i nie skutkują przedłużeniem średniego terminu wymagalności pożyczki ani zwiększeniem kwoty głównej pozostającej do spłaty na dzień refinansowania lub zmiany warunków pożyczki.
4. Gruzja pokrywa wszystkie koszty poniesione przez Unię Europejską w związku z operacjami zaciągania i udzielania pożyczek na podstawie niniejszej decyzji.
5. Parlament Europejski i Komitet Ekonomiczno-Finansowy są na bieżąco informowane o rozwoju sytuacji w zakresie operacji, o których mowa w ust. 2 i 3.

Artykuł 5

Pomoc finansowa Unii Europejskiej jest udzielana zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich⁶ oraz przepisów wykonawczych do tego rozporządzenia. Protokół ustaleń, umowa pożyczki oraz umowa o dotację do uzgodnienia z władzami Gruzji przewidują w szczególności podjęcie przez Gruzję stosownych środków w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji oraz wszelkim innym nieprawidłowościom związanym z udzielaną pomocą i zwalczania ich. W celu zapewnienia większej przejrzystości zarządzania środkami oraz ich wydatkowania, protokół ustaleń, umowa pożyczki oraz umowa o dotację przewidują także kontrole, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, przeprowadzane przez Komisję, w tym Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych. Przewidują one ponadto audyty Trybunału Obrachunkowego, w tym w stosownych przypadkach audyty na miejscu.

Artykuł 6

1. Komisja jest wspierana przez komitet.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 3 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem jej art. 8.

Artykuł 7

1. Do dnia 30 czerwca każdego roku Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat wykonania niniejszej decyzji w poprzednim roku, zawierające ocenę wykonania. Sprawozdanie zawiera informacje o związku pomiędzy warunkami dotyczącymi polityki określonymi w protokole ustaleń, bieżącymi wynikami gospodarczymi i budżetowymi Gruzji a decyzjami Komisji dotyczącymi wypłaty poszczególnych transz pomocy.

⁶ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 1995/2006 (Dz.U. L 390 z 30.12.2006, s. 1).

2. Nie później niż dwa lata po upływie okresu na jaki udostępniona została pomoc, o którym mowa w art. 1 ust. 4, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z oceny *ex post*.

Artykuł 8

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący
[...]

W imieniu Rady
Przewodniczący
[...]

Załącznik 3: OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Pomoc makrofinansowa dla Gruzji

1.2. Dziedzina(-y) polityki w strukturze ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa⁷

Dziedzina polityki: Tytuł 01 – Sprawy gospodarcze i finansowe

Działanie: 03 – Międzynarodowe kwestie gospodarcze i finansowe

1.3. Charakter wniosku/inicjatywy

Wniosek/inicjatywa dotyczy **nowego działania**

Wniosek/inicjatywa dotyczy **nowego działania** będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego⁸

Wniosek/inicjatywa wiąże się z **przedłużeniem bieżącego działania**

Wniosek/inicjatywa dotyczy **działania, które zostało przekształcone pod kątem nowego działania**

1.4. Cele

1.4.1. Wieloletni(e) cel(e) strategiczny(-e) Komisji wskazany(-e) we wniosku/inicjatywie

„Promowanie dobrobytu poza obszarem Unii Europejskiej”

Główne obszary działań DG ds. Gospodarczych i Finansowych związane z przedmiotową pomocą obejmują:

1. Wspieranie realizacji europejskiej polityki sąsiedztwa poprzez pogłębianie analizy ekonomicznej oraz wzmocnienie dialogu i doradztwa politycznego w zakresie gospodarczych aspektów planu działania.

2. Przygotowywanie, wdrażanie i monitorowanie pomocy makrofinansowej dla partnerskich państw trzecich we współpracy z właściwymi międzynarodowymi instytucjami finansowymi.

⁷ ABM: Activity Based Management: zarządzanie kosztami działań - ABB: Activity Based Budgeting: budżet zadaniowy.

⁸ O którym mowa w art. 49 ust. 6 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

1.4.2. Cel(e) szczegółowy(-e) i działanie(-a) ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Cel szczegółowy nr 3: „Udzielanie pomocy makrofinansowej krajom trzecim w ramach rozwiązywania sytuacji kryzysowych dotyczących ich bilansów płatniczych i przywracania zadłużenia zewnętrznego do zrównoważonego poziomu”

Działanie(-a) ABM/ABB, którego(-ych) dotyczy wniosek/inicjatywa: Międzynarodowe stosunki gospodarcze i finansowe, ład globalny.

1.4.3. Oczekiwany(-e) wynik(i) i wpływ

Proponowana pomoc dla Gruzji składa się z pożyczki UE w kwocie 23 mln EUR oraz dotacji w kwocie maksymalnie 23 mln EUR (dotacja ma być finansowana z budżetu ogólnego), które mają się przyczynić do lepszego zrównoważenia bilansu płatniczego tego kraju. Pomoc ta ułatwi Gruzji przezwyciężenie trudności gospodarczych i społecznych, jakich kraj ten doświadcza w wyniku zbrojnego konfliktu z sierpnia 2008 r. oraz w związku z następstwami światowego kryzysu finansowego. Pomoc ta będzie również wspierać reformy strukturalne mające na celu wzmocnienie trwałego wzrostu gospodarczego, poprawę zarządzania finansami publicznymi oraz zacieśnienie integracji gospodarczej z UE i większe zbliżenie gruzińskich przepisów do regulacji unijnych.

We wrześniu i październiku 2010 r. służby Komisji (jednostka D2 DG ds. Gospodarczych i Finansowych) przeprowadziły ocenę *ex ante* (zob. towarzyszący wnioskowi Komisji dokument roboczy służb Komisji), stwierdzając, że udostępnienie pomocy makrofinansowej przez UE jest uzasadnione.

1.4.4. Wskaźniki wyników i wpływu

Władze Gruzji, a w szczególności krajowe ministerstwo finansów, zobowiązane będą do składania służbom Komisji regularnych sprawozdań dotyczących określonych wskaźników. Przed wypłatą drugiej transzy pomocy złożą one również obszerne sprawozdanie dotyczące spełnienia uzgodnionych warunków dotyczących polityki.

Po dokonaniu oceny operacyjnej obiegu środków finansowych oraz procedur administracyjnych, przeprowadzanej w Gruzji w fazie przygotowawczej tego przedsięwzięcia, służby Komisji kontynuować będą monitorowanie zarządzania finansami publicznymi. Delegatura Unii Europejskiej w Gruzji będzie także składać regularne sprawozdania dotyczące kwestii istotnych z punktu widzenia monitorowania pomocy. Służby Komisji pozostają w ścisłym kontakcie z MFW oraz Bankiem Światowym, by korzystać z wiedzy, jaką instytucje te dysponują dzięki prowadzonej przez nie w Gruzji działalności.

W styczniu 2010 r. zakończono niezależną ocenę *ex post* pomocy makrofinansowej udzielonej Gruzji przez UE w latach 2006-2008. Operacja pomocy makrofinansowej realizowana między końcem 2009 r. a połową 2010 r. zostanie poddana ocenie *ex post* w trakcie 2011 r. Operacja będąca przedmiotem niniejszego wniosku zostanie poddana ocenie *ex post* w ciągu dwóch lat po upływie okresu, na jaki udostępniona została pomoc.

W proponowanej decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady przewidziano coroczne sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego i Rady, obejmujące ocenę realizacji operacji udzielenia pomocy makrofinansowej.

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. Potrzeba(-y), która(-e) ma(-ją) zostać zaspokojona(-e) w perspektywie krótko- lub długoterminowej

Wypłata pomocy będzie uzależniona od zadowalających postępów w realizacji aktualnie obowiązującego, trzyletniego programu uzgodnionego przez Gruzję i MFW w ramach umowy dotyczącej promesy kredytowej. Ponadto Komisja uzgodni z władzami Gruzji szczególne warunki dotyczące polityki, które muszą zostać spełnione przed wypłatą drugiej raty pomocy przez Komisję. Warunki te będą zgodne z uzgodnieniami dokonanymi przez Gruzję i MFW. Przed wypłatą drugiej transzy pomocy służby Komisji, we współpracy z władzami krajowymi, ocenią, czy warunki te zostały spełnione.

1.5.2. Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej

Pomagając Gruzji w przezwyciężeniu szoku gospodarczego będącego następstwem konfliktu z Rosją oraz globalnego kryzysu finansowego, proponowana pomoc makrofinansowa UE przyczyni się do zwiększenia stabilności makroekonomicznej i politycznej w regionie obejmującym kraje sąsiedztwa wschodniego, względnie Partnerstwa Wschodniego, oraz do zacieśnienia więzów gospodarczych i politycznych łączących Gruzję i UE. Uzupełniając zasoby udostępnione przez międzynarodowe instytucje finansowe i pozostałych darczyńców, pomoc ta przyczyni się do ogólnej skuteczności pakietu wsparcia finansowego uzgodnionego przez międzynarodową społeczność darczyńców w następstwie kryzysu.

Oprócz finansowych efektów pomocy makrofinansowej, proponowany program wzmocni zaangażowanie rządu na rzecz reform oraz jego aspiracje związane z zacieśnieniem stosunków z UE. Uwzględniając szerszy kontekst, proponowane działanie dobrze wpisuje się w ogólną strategię UE wobec Gruzji, którą charakteryzuje zwiększenie zaangażowania wyrażające się otwarciem negocjacji w sprawie układu o stowarzyszeniu, którego podstawowym elementem będzie zawarcie kompleksowej umowy w sprawie wolnego handlu.

Operacja pomocy makrofinansowej wnosi wartość dodaną do zaangażowania UE w Gruzji, gdyż jest ona uruchamiana dla udzielenia pomocy temu krajowi w rozwiązaniu znacznych krótkoterminowych problemów z bilansem płatniczym. Oczekuje się, że ułatwi ona stworzenie stabilnych ram makroekonomicznych, między innymi dzięki wsparciu procesów równoważenia bilansu płatniczego i budżetu. Pomoc stanowi podstawę wdrażania zdecydowanych środków dostosowawczych i reform strukturalnych służących rozwiązaniu tych trudności. Pomoc w postaci wsparcia dla budżetu ogólnego, udostępniana w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa, służy realizacji celów o charakterze w większym stopniu długoterminowym, w związku z czym nie byłaby ona właściwym instrumentem wsparcia dla bilansu płatniczego.

1.5.3. Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań

W przeprowadzonej ostatnio zewnętrznej ocenie podobnej pomocy udzielonej Gruzji w przeszłości wskazano, że praktyka wyboru ograniczonej liczby zasadniczych reform strukturalnych okazała się sukcesem i zaproponowano jej kontynuowanie – z zastrzeżeniem utrzymania odpowiedniego monitorowania oraz ścisłego dialogu politycznego przez cały okres realizacji operacji pomocy. Ponadto dobre wyniki osiągnięte w trakcie realizacji ogólnego programu reform w ramach poprzedniej operacji pomocy makrofinansowej

umożliwiają Komisji dalsze stosowanie tego samego podejścia w przypadku proponowanej operacji.

1.5.4. *Spójność z ewentualnymi innymi instrumentami finansowymi oraz możliwa synergia*

Jeśli chodzi o spójność i możliwą synergię z innymi instrumentami UE, unijny pakiet pomocy dla Gruzji obejmuje zarówno środki zaprogramowane w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ENPI), jak i instrumenty kryzysowe, takie jak Instrument na rzecz Stabilności, pomoc humanitarna i pomoc makrofinansowa. Pakiet ten obejmuje również koszty prowadzonej przez UE cywilnej misji obserwacyjnej w Gruzji. Poprzez programowane sektorowe wsparcie budżetowe ze środków dostępnych w ramach ENPI wspierano dotychczas reformy w obszarach zarządzania finansami publicznymi, sądownictwa karnego, kształcenia zawodowego oraz rozwoju regionalnego. Na lata 2011-2013 zatwierdzono nowy pakiet środków w ramach ENPI w wysokości 180 mln EUR. Główna wartość dodana pomocy makrofinansowej w porównaniu z innymi instrumentami UE polegałaby na stworzeniu stabilnych ram makroekonomicznych, w tym poprzez przyczynienie się do zrównoważenia bilansu płatniczego i budżetu, oraz właściwych warunków ramowych dla reform strukturalnych.

Pomoc makrofinansowa nie stanowi regularnej pomocy finansowej ani nie ma na celu wspierania rozwoju gospodarczego i społecznego w otrzymujących ją krajach. Wypłata pomocy makrofinansowej jest wstrzymywana, gdy tylko sytuacja kraju pod względem finansowania zewnętrznego wraca na ścieżkę równowagi. W kolejnym etapie korzysta się wówczas z regularnych unijnych instrumentów pomocy i współpracy, takich jak np. wspomniane bezpośrednio wsparcie budżetowe udzielane na mocy rozporządzenia w sprawie Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa.

Pomoc makrofinansowa stanowi również w zamyśle uzupełnienie interwencji podejmowanych przez międzynarodowe instytucje finansowe, w szczególności wspieranych przez MFW programów reform i dostosowań. Pomoc o charakterze makroekonomicznym udostępniana jest jedynie wówczas, gdy spełnione są warunki dotyczące polityki gospodarczej i finansowej.

1.6. **Czas trwania działania i jego wpływu finansowego**

Wniosek/inicjatywa o **określonym czasie trwania**

- Czas trwania wniosku/inicjatywy: dwa i pół roku od wejścia w życie protokołu ustaleń, zgodnie z art. 2 ust. 1 proponowanej decyzji.
- Czas trwania wpływu finansowego: od RRRR r. do RRRR r.

Wniosek/inicjatywa o **nieokreślonym czasie trwania**

- Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,
- po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Przewidywany(-e) tryb(y) zarządzania⁹

X Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane przez Komisję

Pośrednie zarządzanie scentralizowane poprzez przekazanie zadań wykonawczych:

– agencjom wykonawczym

– organom utworzonym przez Unię¹⁰

– krajowym organom publicznym/organom mającym obowiązek świadczenia usługi publicznej

– osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej, określonym we właściwym prawnym akcie podstawowym w rozumieniu art. 49 rozporządzenia finansowego

Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi

Zarządzanie zdecentralizowane z państwami trzecimi

Zarządzanie wspólne z organizacjami międzynarodowymi

W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu, należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi”.

Uwagi:

Przy monitorowaniu pomocy finansowej oczekuje się aktywnej współpracy ze strony delegatur UE.

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Niniejsza pomoc ma charakter makroekonomiczny i dostosowana została do programu gospodarczego wspieranego przez MFW. Monitorowanie działań przez służby Komisji będzie prowadzone na podstawie postępów w realizacji programu związanego z promesą kredytową oraz konkretnych środków reform, które zostaną uzgodnione z władzami Gruzji w protokole ustaleń. Władze Gruzji, a w szczególności jej ministerstwo finansów, zobowiązane będą do składania służbom Komisji kwartalnych sprawozdań dotyczących określonych wskaźników oraz złożą obszerne sprawozdanie dotyczące spełnienia uzgodnionych warunków przed wypłatą drugiej transzy pomocy makrofinansowej.

Po dokonaniu oceny operacyjnej obiegu środków finansowych oraz procedur administracyjnych, przeprowadzanej w Gruzji w fazie przygotowawczej tego przedsięwzięcia w grudniu 2010 r., służby Komisji kontynuować będą monitorowanie zarządzania finansami publicznymi. Delegatura Unii Europejskiej w Gruzji będzie także składać regularne

⁹ Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

¹⁰ O którym mowa w art. 185 rozporządzenia finansowego.

sprawozdania dotyczące kwestii istotnych z punktu widzenia monitorowania pomocy. Służby Komisji pozostaną w ścisłym kontakcie z MFW oraz Bankiem Światowym, by korzystać z wiedzy, jaką instytucje te dysponują dzięki prowadzonej przez nie w Gruzji działalności.

W proponowanej decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady przewidziano coroczne sprawozdanie dla Parlamentu Europejskiego i Rady, obejmujące ocenę realizacji operacji udzielenia pomocy. Ponadto w ciągu dwóch lat od upływu okresu realizacji pomocy planowane jest przeprowadzenie przez Komisję lub jej należycie upoważnionych przedstawicieli niezależnej oceny *ex-post* dotyczącej udzielonej pomocy.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Zidentyfikowane ryzyko

Z proponowaną operacją pomocy makrofinansowej wiąże się ryzyko o charakterze powierniczym, ryzyko związane z prowadzoną polityką gospodarczą, a także ogólne ryzyko polityczne.

Nie można wykluczyć, że pomoc makrofinansowa, która nie jest przeznaczona na sfinansowanie konkretnych wydatków (w przeciwieństwie chociażby do finansowania projektów), zostanie wykorzystana w sposób mający charakter oszustwa. Zasadniczo ryzyko to powiązane jest z takimi czynnikami jak niezależność banku centralnego, jakość systemów zarządzania i procedur administracyjnych, funkcje kontroli i nadzoru w odniesieniu do obiegu środków finansowych, bezpieczeństwo systemów informatycznych oraz odpowiednie możliwości prowadzenia audytów wewnętrznych i zewnętrznych.

Jeśli chodzi o ryzyko związane z prowadzoną polityką gospodarczą, punkt wyjścia stanowi założenie, że rząd Gruzji utrzyma swoje zobowiązanie do dokonania dostosowań budżetowych oraz spełnienia wymogów umowy zawartej z MFW. Będzie to weryfikowane przy pomocy regularnego monitorowania przez MFW wskaźników osiągnięć oraz strukturalnych wartości odniesienia. Istnieje ryzyko, że rząd Gruzji nie spełni warunków określonych w programie MFW, gdyż osiągnięcie wskazanych w nim celów może się okazać trudniejsze niż zakładano lub gdyby doszło do zmiany ogólnych warunków politycznych w kraju. Władze wykazały jednak dotychczas silne zaangażowanie we współpracę z instytucjami międzynarodowymi na rzecz wdrożenia programu reform.

Konsolidacja demokratycznych reform i instytucji stanowi centralny element stosunków UE z Gruzją. Odnotować można pewne niedociągnięcia w sferze niezawisłości sądownictwa, wyraźna jest również potrzeba wzmocnienia pluralizmu w mediach. Trwający proces reformy konstytucyjnej jest obiecujący, ale utrzymuje się niepewność co do kierunku, jaki zostanie ostatecznie obrany. Wybory parlamentarne przewidziane są na rok 2012, a najbliższe wybory prezydenckie odbędą się w roku 2013. Ogólnie rzecz biorąc, ryzyko niestabilności politycznej oraz ryzyko regresu w procesie reform demokratycznych wydają się możliwe do opanowania.

Należy również zaznaczyć, że znaczne ogólne ryzyko polityczne wiąże się z ewentualnością niepowodzenia w pokojowym rozwiązaniu zbrojnego konfliktu z Rosją.

2.2.2. *Przewidywane metody kontroli*

Pomoc makrofinansowa podlegać będzie procedurom weryfikacji, kontroli i audytu, za które odpowiedzialna będzie Komisja, w tym Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF), oraz Trybunał Obrachunkowy.

2.3. **Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom**

Służby Komisji zainicjowały realizowany obecnie program oceny operacyjnej obiegu środków finansowych oraz procedur administracyjnych we wszystkich państwach trzecich korzystających z pomocy makrofinansowej Unii Europejskiej w celu spełnienia wymogów wynikających z rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich. Uwzględniane są również ewentualne dostępne wnioski z ocen („safeguard assessments”) MFW oraz z innych odpowiednich sprawozdań MFW i Banku Światowego.

Na początku grudnia 2010 r. służby Komisji, przy wsparciu należycie upoważnionych ekspertów zewnętrznych, przeprowadzą w Gruzji ocenę operacyjną obiegu środków finansowych oraz procedur administracyjnych w ministerstwie finansów oraz banku centralnym Gruzji. Przegląd ten obejmie takie obszary jak: struktura i organizacja zarządzania, zarządzanie i kontrola funduszy, bezpieczeństwo systemów informatycznych, możliwości w zakresie kontroli wewnętrznych i zewnętrznych oraz niezależność banku centralnego. Zweryfikowana zostanie ważność ustaleń dokonanych w trakcie ostatniej oceny operacyjnej z 2005 r., w ramach której stwierdzono, że struktury mające zagwarantować należyte zarządzanie finansami są zasadniczo efektywne. Stwierdzono wówczas w szczególności, że ministerstwo finansów jest skuteczne w odniesieniu do kontroli budżetowej, ale winno zostać wzmocnione i rozbudowane w odniesieniu do kontroli wewnętrznej w ramach organizacji budżetowych oraz w odniesieniu do audytów wewnętrznych i zewnętrznych. Stwierdzono również, że struktury mające zagwarantować należyte zarządzanie finansami w banku centralnym Gruzji są efektywne.

Proponowana podstawa prawna pomocy makrofinansowej dla Gruzji obejmuje przepis dotyczący środków zapobiegania nadużyciom finansowym. Środki te zostaną bardziej szczegółowo określone w protokole ustaleń. Przewiduje się, że pomoc podlegać będzie warunkom właściwym dla odnośnych obszarów polityki, szczególnie w dziedzinie zarządzania finansami publicznymi, w celu zwiększenia skuteczności, przejrzystości i rozliczalności.

Ponadto określając uwarunkowania polityczne, którym podlegać ma niniejsza operacja udzielenia pomocy makrofinansowej, Komisja zamierza położyć nacisk na reformy zarządzania finansami publicznymi.

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Dział(y) wieloletnich ram finansowych i pozycja(-e) wydatków w budżecie, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące pozycje w budżecie

01 03 02: Pomoc makroekonomiczna

Dział wieloletnich ram finansowych	Pozycja w budżecie	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer [Treść.....]	ZRÓŻNICOWANE /NIEZRÓŻNICOWANE ⁽¹⁾	państw EFTA ¹²	krajów kandydujących ¹³	państw trzecich	w rozumieniu art. 18 ust. 1 lit. aa) rozporządzenia finansowego
4	01 03 02 01 Pomoc makroekonomiczna	ZRÓŻNICOWANE	NIE	NIE	NIE	NIE

01 04 01 14 – Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego

Dział wieloletnich ram finansowych	Pozycja w budżecie	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer [Treść.....]	ZRÓŻNICOWANE /NIEZRÓŻNICOWANE	państw EFTA	krajów kandydujących	państw trzecich	w rozumieniu art. 18 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego
4	01 04 01 14 Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego	ZRÓŻNICOWANE	NIE	NIE	NIE	NIE

Fundusz gwarancyjny dla działań zewnętrznych musi zostać zasilony wpłatami zgodnie ze zmienionym rozporządzeniem ustanawiającym Fundusz. Zgodnie z tym rozporządzeniem wpłaty są dokonywane na podstawie kwoty pożyczki pozostającej do spłaty na koniec roku. Wysokość wpłaty jest obliczana na początku roku „n” jako różnica pomiędzy kwotą docelową a wartością aktywów netto Funduszu na koniec roku „n-1”. Jest ona włączana w roku „n” do budżetu wstępnego na rok „n+1” i faktycznie przekazywana w ramach jednej transakcji na początku roku „n+1” z pozycji „Finansowanie Funduszu Gwarancyjnego” (pozycja w

¹¹ Środki zróżnicowane/ środki niezróżnicowane.

¹² EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu.

¹³ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

budżecie nr 01 04 01 14). W konsekwencji 9 % (maksymalnie 2,1 mln EUR) wypłaconej faktycznie kwoty zostanie uwzględnione w kwocie docelowej na koniec roku „n-1” do celów obliczenia wpłat zasilających Fundusz.

01 04 01 04 – Gwarancja Unii Europejskiej związana z pożyczkami UE zaciągniętymi na pomoc makrofinansową dla państw trzecich.

Wpis w budżecie („p.m.”) odzwierciedlający gwarancję budżetową z tytułu pożyczki (23 mln EUR) zostanie uruchomiony tylko w razie faktycznego wykorzystania gwarancji. Oczekuje się, że gwarancja budżetowa nie zostanie uruchomiona.

- Nowe pozycje w budżecie, o których utworzenie się wnioskuje Nie dotyczy.

3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych:	4	01 03 02 Pomoc makrofinansowa
--	---	-------------------------------

Dyrekcja Generalna: ECFIN			Rok N ¹⁴	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+4	Rok N+5	OGÓLEM
• Środki operacyjne								
Numer pozycji w budżecie 01 03 02	Środki na zobowiązania	(1)		23				23
	Środki płatności	(2)		23				23
• Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne ¹⁵ : ocena operacyjna i ocena <i>ex post</i>								
Numer pozycji w budżecie 01 03 02	Środki na zobowiązania	(3)	0,03			0,15		0,18
	Środki płatności	(4)		0,03		0,05	0,1	0,18
OGÓLEM środki dla DG ECFIN	Środki na zobowiązania	=1+3	0,03	23		0,15		23,18
	Środki na	=2+4		23,03		0,05	0,1	23,18

¹⁴ Rok N jest rokiem, w którym rozpoczyna się wprowadzanie w życie wniosku/inicjatywy (2010).

¹⁵ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie w zakresie wprowadzania w życie programów lub działań UE (dawne pozycje „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

	płatności							
--	-----------	--	--	--	--	--	--	--

Dział wieloletnich ram finansowych:	5	„Wydatki administracyjne”
--	----------	---------------------------

EUR

		Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			OGÓŁEM
Dyrekcja Generalna: ECFIN									
• Zasoby ludzkie		36,600	36,600	36,600					
• Pozostałe wydatki administracyjne: podróże służbowe		6,000	15,000	10,000					
OGÓŁEM DG ECFIN	Środki	48,600	46,600	48,600					

OGÓŁEM środki na DZIAŁ 5 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem =środki na płatności ogółem)	48,600	46,600	48,600					
--	---	---------------	---------------	---------------	--	--	--	--	--

(w EUR)

		Rok N ¹⁶	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			OGÓŁEM
OGÓŁEM środki na DZIAŁY 1 do 5 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	48,600	46,600	48,600					
	Środki na płatności	48,600	46,600	48,600					

¹⁶ Rok N jest rokiem, w którym rozpoczyna się wprowadzanie w życie wniosku/inicjatywy (2010).

3.2.2. Szacunkowy wpływ na środki operacyjne

- Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych
- Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej:

Środki na zobowiązania w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

Określić cele i realizacje ↓		Rok N		Rok N+1		Rok N+2		Rok N+3		Rok N+4		OGÓLEM	
		Liczba realizacji	Koszt	Liczba realizacji	Koszt	Liczba realizacji	Koszt	Liczba realizacji	Koszt	Liczba realizacji	Koszt	Liczba realizacji	Koszt
- Realizacja	Udostępnienie pomocy w postaci dotacji wypłacanych w transzach			2	23							2	23
- Realizacja	Przeprowadzenie oceny operacyjnej obiegu środków finansowych i kontroli	1	0,03									1	0,03
	Zakończenie oceny <i>ex-post</i> udzielonej pomocy									1	0,15	1	0,15
KOSZT OGÓLEM													23,18

¹⁷

Realizacje odnoszą się do produktów i usług, które zostaną zapewnione (np. liczba sfinansowanych wymian studentów, liczba kilometrów zbudowanych dróg itp.).

3.2.2.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich
- Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w pełnych kwotach (lub przynajmniej z dokładnością do jednego miejsca po przecinku)

	Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)		
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)							
Sprawy Gospodarcze i Finansowe 01 01 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	0,33	0,33	0,33				
XX 01 01 02 (w delegaturach)	-	-	-				
XX 01 05 01 (pośrednie badania naukowe)	-	-	-				
10 01 05 01 (bezpośrednie badania naukowe)	-	-	-				
• Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy)¹⁸							
XX 01 02 01 (AC, END, INT z globalnej koperty finansowej)	-	-	-				
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT i JED w delegaturach)							
XX 01 04 yy¹⁹	w centrali ²⁰						
	w delegaturach						
XX 01 05 02 (AC, END, INT - pośrednie badania naukowe)							
10 01 05 02 (AC, END, INT - bezpośrednie badania naukowe)							
Inna pozycja w budżecie (określić)							
OGÓLEM	0,33	0,33	0,33				

XX oznacza odpowiednią dziedzinę polityki lub odpowiedni tytuł w budżecie

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów DG już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury

¹⁸ AC= pracownik kontraktowy; INT= pracownik tymczasowy; JED= młodszy oddelegowany ekspert
AL= członek personelu miejscowego; END= oddelegowany ekspert krajowy.

¹⁹ Poniżej pułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne pozycje „BA”).

²⁰ Przed wszystkim fundusze strukturalne, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejski Fundusz Rybacki.

rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych. Koszty wymaganego personelu szacowane są w oparciu o 30 % rocznych wydatków na urzędnika kategorii AD5–AD12.

Opis zadań do wykonania:

Urzednicy i pracownicy zatrudnieni na czas okreslony	Np. przygotowywanie protokolow ustalen i umow w sprawie przyznania dotacji, konsultacje z wladzami oraz miedzynarodowymi instytucjami finansowymi, konsultacje z ekspertami zewnetrznymi dotyczace ocen operacyjnych, odbywanie podrzy sluzbowych w celu dokonywania przegladow, przygotowywanie sprawozdan sluzb Komisji oraz procedur Komisji zwiazanych z zarzadzaniem pomocą
Personel zewnetrzny	n.d.

3.2.3. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

- Wniosek/inicjatywa jest zgodny(-a) z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi.
- Wniosek/inicjatywa wymaga przeprogramowania odpowiedniego działu w wieloletnich ramach finansowych.
- Wniosek/inicjatywa wymaga zastosowania instrumentu elastyczności lub zmiany wieloletnich ram finansowych²¹.

3.2.4. Udział osób trzecich w finansowaniu

- Wniosek/inicjatywa nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich

3.3. Szacunkowy wpływ finansowy na dochody

- Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody.
- Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
 - wpływ na zasoby własne
 - wpływ na dochody różne

²¹ Zob. pkt 19 i 24 porozumienia międzyinstytucjonalnego.